Użycie Javy w CAS i RZ

Wymagania dotyczące podpisu elektronicznego

W celu zapewnienia prawidłowego działania podpisu elektronicznego w **Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS)** oraz **Rejestrze Żłobków (RZ)** niezbędne jest zainstalowanie i odpowiednie skonfigurowanie oprogramowania Java oraz komponentów obsługujących podpis elektroniczny.

Zalecane jest korzystanie z 64-bitowej wersji Java 11 lub nowszej. Można wykorzystać bezpłatne środowisko **Eclipse Temurin (Adoptium OpenJDK)**, stanowiące alternatywę dla komercyjnych dystrybucji Java.

1. Instalacja środowiska Java

Oprogramowanie Java należy pobrać z oficjalnej strony projektu Eclipse Adoptium:

Pobierz Java – Eclipse Temurin (Adoptium)

Podczas pobierania należy wybrać:

- System operacyjny: Windows
- Architektura: x64 (64-bit)
- Wersja Java: 11 lub nowsza
- Typ pakietu: JRE lub JDK

Po pobraniu należy uruchomić instalator i zakończyć instalację zgodnie z wyświetlanymi instrukcjami.

2. Przeglądarka internetowa

Do obsługi podpisu elektronicznego należy korzystać z aktualnej wersji jednej z następujących przeglądarek:

- **Mozilla Firefox – pobierz**
- **Google Chrome – pobierz**

Zaleca się korzystanie z Mozilla Firefox lub Google Chrome.

3. Instalacja rozszerzenia Szafir SDK Web

Do prawidłowego działania podpisu elektronicznego wymagane jest zainstalowanie rozszerzenia **Szafir SDK Web**, umożliwiającego komunikację przeglądarki z komponentami podpisu elektronicznego.

Rozszerzenie można pobrać z następujących lokalizacji:

- **Szafir SDK Web – Mozilla Firefox**

- **Szafir SDK Web – Google Chrome**
- **Szafir SDK Web – Opera**

W przypadku Mozilla Firefox zaleca się otwarcie odnośnika bezpośrednio w tej przeglądarce.

4. Instalacja aplikacji Szafir Host

Kolejnym wymaganym komponentem jest **Szafir Host**, odpowiadający za komunikację pomiędzy przeglądarką internetową a oprogramowaniem podpisu elektronicznego.

Aktualna wersja udostępniana przez Krajową Izbę Rozliczeniową (KIR):

Pobierz Szafir Host – Windows 64-bit

Oficjalna strona pobierania Szafir Host i sterowników

Przy pierwszej próbie wykonania podpisu elektronicznego system może automatycznie zaproponować pobranie i instalację wymaganych komponentów. Użytkownik powinien zaakceptować odpowiednie komunikaty oraz przeprowadzić instalację.

Po zainstalowaniu Javy, rozszerzenia Szafir SDK Web oraz aplikacji Szafir Host należy całkowicie zamknąć przeglądarkę, uruchomić ją ponownie i ponowić próbę podpisania dokumentu.

5. Postępowanie w przypadku problemów z podpisem

Jeżeli pomimo zainstalowania wymaganego oprogramowania podpis elektroniczny nadal nie działa prawidłowo, należy:

1. Sprawdzić, czy na komputerze jest zainstalowana odpowiednia wersja Java 64-bit.
2. Sprawdzić, czy rozszerzenie Szafir SDK Web jest włączone w przeglądarce.
3. Odinstalować rozszerzenie Szafir SDK Web z przeglądarki.
4. Odinstalować aplikację Szafir Host z systemu Windows.
5. Ponownie zainstalować oba komponenty, korzystając z podanych wyżej odnośników.
6. Zamknąć wszystkie okna przeglądarki, uruchomić ją ponownie i ponowić próbę złożenia podpisu.

6. Dalsza diagnostyka problemu

Jeżeli ponowna instalacja komponentów nie rozwiąże problemu, w celu przeprowadzenia szczegółowej diagnostyki należy:

1. Utworzyć dowolny plik tekstowy, np. **test.txt**, korzystając z systemowego Notatnika. Plik może pozostać pusty.
2. Podpisać utworzony plik za pomocą aplikacji dostarczonej przez dostawcę podpisu kwalifikowanego, wybierając format **XAdES-BES** z podpisem zewnętrznym.
3. Do zgłoszenia problemu dołączyć:
    - oryginalny plik `test.txt`,
    - wygenerowany plik podpisu, np. `bes.xades`,

    - log diagnostyczny z konsoli Szafir SDK Web, dostępnej poprzez ikonę rozszerzenia przy pasku adresu przeglądarki.
4. Przekazać komplet plików do obsługi technicznej systemu w celu dalszej analizy problemu.

Przed przekazaniem logów należy upewnić się, że nie zawierają haseł, kodów PIN ani innych poufnych informacji.

Ważne informacje

Samo zainstalowanie środowiska Java nie jest wystarczające do obsługi podpisu elektronicznego. Wymagane jest również prawidłowe działanie rozszerzenia Szafir SDK Web, aplikacji Szafir Host oraz oprogramowania dostarczonego przez wystawcę certyfikatu kwalifikowanego.

W przypadku komputerów służbowych, na których użytkownik nie posiada uprawnień do instalacji oprogramowania, należy zwrócić się do administratora IT.

Dokumentacja techniczna:

- Instrukcja obsługi komponentów podpisu w systemie CAS
- Oficjalne oprogramowanie i sterowniki KIR Szafir

Weryfikacja źródeł: 29 października 2026 r. Wykorzystano dokumentację CAS, Adoptium i KIR Szafir. Na stronie producenta dostępny jest SzafirHost 1.2.2.